

Уједињене нације

**Конвенција против тортуре и
других сурових, нељудских или
понижавајућих казни и
поступака**

26. новембар 2021. године

Оригинал: Енглески језик

Унапређена нередигована верзија

Комитет против тортуре

Одлука коју је усвојио Комитет у складу са чланом 22. Конвенције у вези са обавештењем бр. 939/2019**

<i>Обавештење поднео:</i>	ЈЧЈ; МЧ; МЧ (које заступа адвокатска канцеларија Ђ.)
<i>Наводне жртве:</i>	Подносиоци захтева
<i>Држава чланица:</i>	Република Србија
<i>Датум подношења захтева:</i>	23. мај 2016. године (иницијални поднесак)
<i>Референтна документација:</i>	Одлука донета у складу са правилом 115. Пословника о раду Комитета, прослеђена држави чланици 9. јула 2019. године (није издата у форми документа)
<i>Датум доношења одлуке:</i>	12. новембар 2021. године
<i>Тема:</i>	Мучење и смрт у притвору: недостатак истраге
<i>Процедурална питања:</i>	Исцрпљивање домаћих правних лекова; други поступак међународне истраге или поравнања
<i>Суштинска питања:</i>	Мучење; брза и непристрасна истрага; право на притужбу и да се случај одмах и непристрасно испита; право на правни лек и обештећење
<i>Члан конвенције:</i>	2, 6, 12, 13, 14, 16

* Од свих лица која имају испуп овом документу се тражи да поштују и узму у обзир његову поверљиву природу.

* Усвојено од стране Комитета на својој седамдесет другој седници (8. новембар – 3. децембар 2021. године).

** Следећи чланови Комитета су учествовали у разматрању обавештавања: *Essadia Belmir, Claude Heller Rouassant, Erdogan Iscan, Peter Vedel Kessing, Huawen Liu, Uvija Puce, Ana Racu, Diego Rodriguez-Pinzon, Sebastien Touze* и *Bakhtiyar Tuzmukhamedov*

1. Подносиоци захтева су госпођа М.Ч., госпођа Ј.Ч.Ј. и госпођа М.Ч., држављанке Републике Србије, рођене 16. октобра 1948, 29. јула 1974. и 15. децембра 1981. године. Оне су удовица и ћерка господина Б.Ч., неутврђене националности, који је рођен 1948. године и преминуо 16. јуна 1996. године. Они тврде да је држава чланица повредила њихова права према члановима 6, 12, 13, 14. и 16. Конвенције, као и права Б.Ч. према члану 13. Конвенције. Иако се на њу не позива експлицитно, обавештење такође покреће питања према члану 2. Конвенције. Држава чланица је потврдила изјаву Југославије која је дата у складу са чланом 22. став 1. Конвенције након сукцесије 12. марта 2001. године. Подносиоце захтева заступа адвокат.

Чињенице које су изнели подносиоци захтева

2.1 Дана 5. априла 1996. године, након подизања оптужнице за кривична дела преваре и фалсификовања, Б.Ч. је ухапшен и задржан у Окружном затвору у Београду. Следећег дана прегледом у Клиничком центру Србије утврђена је повреда грудног коша коју је задобио приликом хапшења.

2.2 Б.Ч. је 9. априла 1996. године прегледан у амбуланти Окружног затвора у Београду, на левој страни грудног коша пронађен је хематом 20 x 15 cm, као и хематоми који покривају оба глута, односно хематом од 10 x 4 cm на левој бутини и повреде главе. За време боравка у затвору, Б.Ч. је поменуо подносиоцима захтева да је био подвргнут тортури од стране полицајаца, који су га повремено транспортовали из Окружног затвора у Београду у Полицијску управу Београд. Пожалио се да су га полицајци ударили лампом и воки-токијем у главу и да је због тога имао ужасне главобоље и мучнину. Подносиоци захтева и сам Б.Ч. су приметили да је од хапшења почео да се „губи“. Други притвореници су подносиоцима захтева потврдили да је Б.Ч. претучен.

2.3 Б.Ч. је 28. маја 1996. године пребачен без свести у затворску амбуланту. Дана 5. јуна 1996. године, док је био у коми, пребачен је из притвора у Ургентни центар Неуролошке клинике Београд, где је оперисан. Истог дана му је и Окружни суд у Београду укинуо притвор. Окружни затвор у Београду обавестио је подносиоце захтева о његовом пуштању из притвора, али не и о његовом пребацавању у Ургентни центар или о његовом коматозном стању. Дана 16. јуна 1996. године, након 11 дана непрекинуте коме, Б.Ч. је умро.

2.4 Обдукција је извршена над Б.Ч. 18. јуна 1996. године. У обдукцијском налазу, који је Окружном јавном тужилаштву у Београду достављен тек у јуну 2003. године,¹ констатовано је да је његова смрт била насилна, и да је наступила због оштећења виталних можданих центара, нанесеног тупим оруђем, и притиска на мозак из крви просуте између два слоја тврдых можданих овојница из поцепаних крвних судова можданих опна. Судско-медицинско вештачење од 25. маја 2004. године утврдило је да је смрт Б.Ч. настала као директна последица повреда које су му нанете тупим инструментима, тешким механичким инструментима или деловима људског тела, отприлике у исто време или непосредно пре његовог притвора у Окружном затвору у Београду. Кривични поступак против Б.Ч. је обустављен 26. јуна 1996. године.

2.5 Адвокати подносилаца захтева су поднели захтев Окружном јавном тужилаштву у Београду 16. јануара 2004. године ради покретања истраге поводом смрти Б.Ч.² Потом су подносиоци захтева поднели захтев за накнаду штете због нанете душевне патње услед смрти блиског лица, те накнаду материјалне и нематеријалне штете услед душевне патње због полицијске тортуре блиске особе, претрпљеног страха за живот и здравље блиског лица, као и душевне патње због погоршања здравља блиског лица. Први општински суд у Београду је пресудом од 17. новембра 2006. године наложио Министарству унутрашњих послова да сваком од подносилаца захтева исплати по 500.000 динара на име

¹ Подносиоци захтева тврде да је до кашњења дошло упркос њиховим напорима да стекну увид у обдукциони извештај. Ј.Ч. је пред Првим општинским судом у Београду изјавила да је скоро свакодневно звала Институт за судску медицину да би добила извештај који им је био потребан за предузимање судских радњи.

² У ставовима 2.5-2.10, „подносиоци захтева“ се односи на ауторе обавештења, као и на гђу Д.Ч., мајку Б.Ч.

накнаде нематеријалне штете због душевних патњи изазваних смрћу блиске особе.

2.6 Подносиоци захтева су 16. јула 2007. године поднели тужбу против Министарства унутрашњих послова, тражећи накнаду нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због непокретања истраге и недостатка делотворног правног лека. Они су приметили да нису предузете никакве радње након њиховог захтева да се истражи мучење и смрт Б.Ч., те да су сазнали из Регистра Окружног јавног тужилаштва да је предмет архивиран 8. марта 2004. године. Пресудом од 18. марта 2009. године, Први општински суд у Београду је, прихватајући чињеничне изјаве подносилаца захтева, између осталог утврдио да органи државе чланице нису спровели адекватну истрагу и да је штета коју су претрпели подносиоци захтева последица неправилног понашања власти. У складу са члановима 154. и 172. Закона о парничном поступку, члановима 12. и 25. Устава Републике Србије и члановима 2, 12, 13. и 14. Конвенције, Суд је наложио држави чланици да плати сваком подносиоцу захтева 300.000 динара на име накнаде нематеријалне штете.

2.7 Окружни суд у Београду је 27. октобра 2009. године делимично укинуо прву пресуду Општинског суда од 18. марта 2009. године и одбио тужбени захтев подносилаца захтева за накнаду нематеријалне штете због повреде слобода и права појединца услед незаконитог и недоличног поступања државних органа. Суд је утврдио да тужбени захтев није успео јер је ухапшен господин Б.Ч., а не подносиоци захтева. Поред тога, ни недостатак истраге од стране Окружног јавног тужилаштва не може да послужи као основ за признавање такве накнаде по члану 172. став 1. Закона о облигационим односима. Суд је сматрао да, без обзира на право подносилаца захтева да сазнају ко је одговоран за смрт Б.Ч., наведени су имали право на накнаду због емотивне патње на основу члана 201. став 1. Закона о облигационим односима по основу емотивне патње због смрт блиског рођака, а не због неидентификације одговорних. Штавише, Суд је утврдио да се, у овом случају, права која произилазе из Конвенције односе на Б.Ч. лично, а не на његове рођаке, и да је право на накнаду штете за смрт жртве мучења већ признато од стране Првог општинског суда пресудом од 17. новембра 2006. године.

2.8 Врховни касациони суд је 8. децембра 2011. године одбио жалбу подносилаца захтева. Утврдио је да се члан 14. Конвенције не примењује пошто су подносиоци захтева већ искористили своје право на накнаду штете због смрти блиског сродника у поступку који је правоснажно окончан пресудом од 17. новембра 2006. године. Наведени суд се сложио са Окружним судом у Београду да су подносиоци захтева имали право на одштету по наведеном основу, а не на основу тога што они који су одговорни за његову смрт нису идентификовани.

2.9 Уставни суд је 14. новембра 2013. године одбио жалбу подносилаца захтева на пресуду Врховног касационог суда као неблаговремену. Суд је одбио да им одобри *restitutio ad integrum*, што су они тражили јер је њихов бранилац био на боловању због ендокардитиса током законског рока за подношење жалбе. Уставни суд је сматрао да њихов бранилац није оправдао неблаговремено подношење жалбе јер није поступио са дужном пажњом тако што није поднео, у року од 30 дана од првог дана боловања, образложени захтев за привремено обустављање његовог рада са одговарајућим доказима и информацијама, као што се захтева чланом 39. Закона о адвокатури, адвокатској комори, која би била дужна да делегира привременог заменика.

2.10 Подносиоци захтева су 28. фебруара 2014. и 28. маја 2014. године поднели представке Европском суду за људска права. Одлукама судије од 10. априла и 4. септембра 2014. године, Суд је прогласио представке неприхватљивим, јер нису испуњени услови прихватљивости утврђени члановима 34. и 35. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Потраживање

3.1 Подносиоци захтева тврде да је држава чланица прекршила њихова права према члану 6. Конвенције, пошто није ухапсила оне који су одговорни за мучење Б.Ч. Они даље тврде да континуирани недостатак кривичне истраге и одговорности, упркос наговештајима да је мучење резултирало његовом смрћу, представља кршење члана 12. Конвенције. Подносиоци захтева напомињу да су им органи државе чланице

доставиле извештај о обдукцији тек седам година након смрти Б.Ч. и да нису испитали лица која су била притворена заједно са господином Ч. и имали сазнања о мучењу којем је био подвргнут.

3.2 Подносиоци захтева тврде да је држава чланица прекршила члан 13. Конвенције у односу на Б.Ч. и њих јер њихово право да се жале на мучење којем је подвргнут Б.Ч. и да замоле надлежне органе да хитно и непристрасно испитају његов случај није испоштовано.

3.3 Коначно, они тврде да је држава чланица прекршила члан 14. Конвенције, с обзиром на то да им није доделила накнаду услед недостатка истраге о мучењу и смрти Б.Ч.

Запажања државе чланице о прихватљивости и меритуму

4.1 Држава чланица је 3. фебруара 2020. године доставила своја запажања о прихватљивости и меритуму. Држава чланица примећује да је поднето укупно осам кривичних пријава за превару и фалсификовање против господина Ч. Подсећа се да су га 5. априла 1996. ухапсили службеници Јединице за сузбијање имовинског криминала Секретаријата унутрашњих послова и да је задржан у притвору. Према медицинском извештају дежурног затворског лекара, он је 28. маја 1996. године пребачен у Ургентни центар због можданог удара, где је преминуо. Држава чланица даље подсећа да је издат извештај о обдукцији.

4.2 Држава чланица примећује да је Окружно јавно тужилаштво у Београду 9. фебруара 2004. и 9. децембра 2008. године поднело захтев Полицијској управи за Град Београд за приступ информацијама у вези са наводним противправним понашањем полицајаца током хапшења Б.Ч. и његовог притвора. Полицијска управа града је 2. марта 2004. и 17. фебруара 2009. године известила да су интервјуисани полицијски службеници који су поступали у службеном својству у односу на Б.Ч. и да нису пронађене никакве индиције које би потврдиле наводе. Досијеи предмета који се односе на кривични поступак против Б.Ч. су уништени након што је истекао услов за њихово чување у списима у складу са чланом 241. Пословника суда.

4.3 Држава чланица тврди да је обавештење неприхватљиво по два основа. Прво, подносиоци жалбе су поднели представке Европском суду за људска права 28. фебруара 2014. и 28. маја 2014. године у вези са истим странкама и истим материјалним правима као и ово обавештење. Суд је 10. априла 2014. и 4. септембра 2014. године утврдио да нису испуњени услови прихватљивости, прописани члановима 34. и 35. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода. Суд је стога прогласио представке неприхватљивим. Иако Суд није дао прецизне разлоге, држава чланица примећује да су неки од могућих основа укључивали одређено испитивање суштине представке. Обавештење је стога неприхватљиво према члану 22. став 5. тачка а) Конвенције.

4.4 Друго, држава чланица напомиње да нема информација да су подносиоци захтева или Б.Ч. покренули поступак против органа државе чланице због кршења Конвенције. На основу члана 17. Законика о кривичном поступку, господин Ч. је могао да затражи покретање непристрасне и благовремене истраге уколико јавни тужилац не покрене кривични поступак. Чак и да Кривични законик који је тада био на снази није инкриминисао тортуру, могао је да се позове на тешку телесну повреду (члан 53. КЗ-а), лаку повреду (члан 54) или злостављање или бруталност од стране службеника за спровођење закона (члан 66). Дакле, обавештење је неприхватљиво према члану 22. став 5. тачка б) Конвенције.

4.5 Држава чланица тврди да су наводи подносилаца жалбе неосновани јер не постоје докази који би их поткрепили.

Коментари подносилаца захтева на запажања државе чланице

5.1. Подносиоци захтева су 18. јуна 2020. године доставили своје коментаре на запажања државе чланице. Прво, аутори претпостављају да Европски суд за људска права није испитао исто питање, већ је одбио њихове пријаве због неисцрпљења домаћих правних лекова, јер нису благовремено уложили жалбу на пресуду Врховног касационог суда Уставном суду. Међутим, њихов бранилац, господин Ђ. био је спречен да благовремено поднесе жалбу јер је боловао од ендокардитиса, због

чега је била неопходна хоспитализација. Сходно томе, био је на боловању од 15.06.2011 до 31. мај 2012. године. Пресуда је уручена канцеларији господина Ђ. тек 14. марта 2012. године, док је још био на постоперативном опоравку. Поднео је жалбу са захтевом за *restitutio ad integrum* 12. јуна 2012. године, у року од 15 дана од датума престанка разлога који је проузроковао изостанак жалбе.

Поред тога, подносиоци захтева су имали стриктно лични однос са г. Ђ. и желели су да их заступа само он.

5.2 Друго, подносиоци захтева тврде да Б.Ч. није имао прилику да поднесе документовану притужбу како би пријавио релевантне полицајце док је био притворен и подвргнут тортури. Напомињу да је њихов бранилац поднео захтев Окружном јавном тужилаштву по пријему извештаја о обдукцији.

5.3 Подносиоци захтева изражавају изненађење због уништавања списка кривичних предмета у вези са Б.Ч. У Србији се списи могу уништити само ако предмет није споран, међутим не и ако се ради о спорном кривичном делу, ако садрже могуће доказе о кривичном делу или ако је то разлог за нови судски поступак. Штавише, у пракси се списи предмета често не уништавају након истека рока, посебно у политичке сврхе. Подносиоци захтева наводе сумњу у запажање државе чланице да су списи уништени 2009. године, односно у време парничног поступка и тринаест година након окончања кривичног поступка, док Пословник суда прописује уништавање након десет година. Они тврде да не постоји други разлог за уништавање списка предмета осим да се сакрије узрок смрти господина Ч, с обзиром да се седам година каснило у погледу подношења извештаја о обдукцији Окружном јавном тужилаштву.

5.4 Подносиоци захтева напомињу да нису били позвани на саслушање полицијских службеника од стране Полицијске управе за Град Београда, чиме им је ускраћена могућност да постављају питања. Они такође нису успели да прибаве копије сведочења полицијских службеника нити извештаје Управе полиције. Њима није познато да ли је Тужилаштво саслушало цимера из ћелије Б.Ч., иако је овај подносиоцима захтева рекао да је Б.Ч. претучен. Поред тога, нису обавештени ни о каквим радњама које је предузело Окружно јавно тужилаштво.

5.5 Подносиоци захтева напомињу да је, према извјештају о обдукцији и форензичком вештачењу, смрт Б.Ч. проузрокована оштећењем виталних можданих центара и другим повредама нанесеним ударцем тупим оруђем, а не можданим ударом како држава чланица тврди. Они тврде да је порицање одговорности државе чланице у супротности с исплатом накнаде за штету од стране њених органа, како је наложио Први општински суд у Београду.

Питања и поступци пред Комисијом

Разматрање прихватљивости

6.1 Пре разматрања било које притужбе поднете у обавештењу, Комитет мора да одлучи да ли је обавештење прихватљиво према члану 22. Конвенције.

Комитет примећује аргумент државе чланице да је обавештење неприхватљиво пошто је Европски суд за људска права већ испитао питање на које се жали у истом. Комитет подсећа на своју судску праксу да је обавештавање испитано или се испитује у неком другом поступку међународне истраге или поравнања ако се испитивање у поступку односи на исто питање у смислу члана 22. став 5(а), што се треба схватити као поступак који се односи према истим странкама, истим чињеницама и истим материјалним правима. Комитет напомиње да подносиоци захтева не оспоравају да се представке поднете Суду односе на исте странке, исте чињенице и иста материјална права као и ово обавештење. Међутим, Комитет примећује да је 10. априла 2014. и 4. септембра 2014. Европски суд за људска права, који је заседао у саставу једног судије, прогласио представке подносилаца захтева неприхватљивим пошто критеријуми прихватљивости наведени у члановима 34. и 35. Европске конвенције о људским правима нису испоштовани, без давања икаквог објашњења о конкретним разлозима који су довели до таквог закључка. Одлуке Суда не дозвољавају Комитету да провери у којој мери је Суд испитао представке подносилаца захтева, укључујући и да ли је извршио детаљну анализу

елемената у погледу основаности предмета. Комитет стога сматра да члан 22. став 5(а) Конвенције не спречава разматрање обавештења.³

6.2 Комитет такође примећује тврдњу државе чланице да захтев треба прогласити неприхватљивом због неисцрпљивања домаћих правних средстава пошто Б.Ч. није затражио истрагу о поступању према њему у складу са чланом 17. Законика о кривичном поступку. Комитет, међутим, примећује да држава чланица није објаснила како је Б.Ч. у пракси могао да захтева истрагу о свом мучењу, у складу са чланом 17. став 3. Законика о кривичном поступку, док је био притворен и у светлу његове касније смрти у притвору. Комитет подсећа на обавезу државе чланице према члану 12. Конвенције да обезбеди да њени надлежни органи по службеној дужности покрену брзе и непристрасне истраге кад год постоји разуман основ да се верује да је почињен чин мучења.⁴ У овим околностима, Комитет налази недовољну основу за закључак да је такав правни лек заиста био доступан Б.Ч. током или након његовог хапшења. Комитет стога закључује да некоришћење члана 17. став 3. Законика о кривичном поступку од стране Б.Ч. не спречава Комитет да испита захтев.

Будући да држава чланица није представила ниједно друго правно средство које би могло бити доступно и делотворно, а који аутори нису исцрпели, Комитет сматра да није спречен да размотри обавештење према члану 22. став 5(б) Конвенције.

6.3 Комитет прима на знање тврдњу државе чланице да је обавештење неосновано. Комитет, међутим, сматра да наводи које су изнели подносиоци захтева, нарочито они који се односе на одговорност државе чланице за наводно мучење и смрт Б.Ч. и недостатак брзе и непристрасне истраге у вези са овим, покрећу суштинска питања по Конвенцији, која су довољно поткрепљена у сврху прихватљивости. Све у свему, Комитет преузима надлежност да размотри захтев по члану 22. Конвенције. Сходно томе, Комитет проглашава обавештење прихватљивим и одлучује да ће наставити с разматрањем његове основаности.

Разматрање основаности

7.1 Комитет је разматрао захтев у светлу свих информација које су му заинтересоване стране ставиле на располагање, у складу са чланом 22. став 4. Конвенције.

7.2 Комитет примећује тврдње подносилаца захтева да: (а) су по његовом хапшењу и притвору, полицајци тукли Б.Ч., укључујући и по глави, што је резултирало његовом смрћу 16. јуна 1996.; (б) органи државе чланице нису на адекватан начин истражили поступање према Б.Ч., нити су одговорне позвале на одговорност; (в) Б.Ч. и члановима његове породице није било дозвољено да се жале и да није допуштено брзо и непристрасно испитивање случају; и (г) органи државе чланице нису обезбедили подносиоцима надокнаду због недостатка истраге.

7.3 Комитет прима к знању запажање државе чланице да су тврдње подносилаца захтева неосноване јер не постоје поткрепљујући докази, као и њену изјаву да је Б.Ч. преминуо од последица можданог удара. Комитет, међутим, примећује да држава чланица није коментарисала нити оспорила документацију коју су доставили подносиоци захтева, укључујући преводе отпуснице из одељења за ургентну неурохирургију у Београду, извештаја о обдукцији од 18. јуна 1996. и форензичког вештачења од 25. маја 2004. године. Комитет напомиње да из ових докумената произилази да је смрт Б.Ч. била насилна и да је настала као директна последица повреда које су му нанете тупим инструментима, тешким механичким инструментима или деловима људског тела, отприлике у исто време или непосредно пре његовог притвора. Комитет даље примећује да су подносиоци захтева 2004. године поднели захтев за истрагу дела мучења који је причињен господину Ч. и који је довео до његове насилне смрти, те да је Први Општински суд у Београду, у својој пресуди од 17. новембра 2006. године, прогласио државу чланицу одговорном за насилну смрт Б.Ч. Стога, Комитет закључује да правосудни органи државе чланице нису испунили своју обавезу да

³ *J.M. против Холандије* (CAT/C/66/D/768/2016), ст. 9.1; *J.I. против Холандије* (CAT/C/66/D/771/2016), ст. 9.1.

⁴ Видети, на пример, *Каһиға против Бурундија* (CAT/C/59/D/549/2013), ст. 7.4; *Zetveld против Новог Зеланда* (CAT/C/68/D/852/2017), ст. 9.7; Општи коментар бр. 3 (CAT/C/GC/3), став 27.

предузму ефикасне мере за спречавање дела тортуре према члану 2. Конвенције.

7.4 С тим у вези, Комитет такође подсећа на обавезу државе чланице према члану 12. Конвенције да обезбеди да њени надлежни органи по службеној дужности наставе са брзом и непристрасном истрагом где год постоји разуман основ да се верује је почињен чин мучења. Комитет сматра да је овај пропуст нарочито озбиљан с обзиром на то да је жртва била у притвору државног органа за које се претпоставља да је одговорно за његово мучење.⁵ Комитет примећује да је према налазима Првог Општинског суда у Београду у пресуди од 18. марта 2009. године обављен разговор само са једним од инспектора који су ухапсили и саслушали Б.Ч., који је негирао употребу силе; да инспектору није постављено питање о идентитету службеника који су пратили Б.Ч. нити о околностима због којих је Б.Ч. дан након хапшења са повредом грудног кошца одведен у Клинички центар Србије; да је налаз обдукције достављен тек седам година након његове смрти; и да нису учињени напори да се прикупе додатни докази, као што је саслушање његовог цимера из ћелије. Комитет даље примећује тврдњу подносиоца захтева да је случај архивиран 8. марта 2004. године. У овим околностима, Комитет закључује да није предузета брза и непристрасна истрага о мучењу и смрти Б.Ч., што је кршење члана 12 Конвенције.

7.5 Комитет примећује притужбу подносилаца захтева према члану 13. Конвенције и њихово побијање запажања државе чланице да је Б.Ч. могао да затражи истрагу о његовом мучењу у складу са чланом 17. став 3. Законика о кривичном поступку. Комитет напомиње да држава чланица није ефикасно оспорила да је поступање према Б.Ч. спречило истог да приступи таквом правном леку (видети такође став 6.2). Штавише, у случају подносилаца захтева, њихова способност да поднесу образложен захтев за истрагу била је нарушена због седам година кашњења у издавању извештаја о обдукцији. У овим околностима, Комитет налази да држава чланица није испунила своју обавезу према члану 13. Конвенције да осигура да Б.Ч. и подносиоци захтева имају право да се жале и да његов случај буде хитно и непристрасно истражен од стране надлежних органа.

7.6 Комитет примећује тврдњу подносилаца захтева да је држава чланица прекршила члан 14. Конвенције, пошто су њени органи одбили да им обезбеде надокнаду због недостатка истраге. Комитет подсећа на свој општи коментар бр. 3 (2012) о примени члана 14. и примећује да је члан 14. примењив на све жртве мучења или злостављања. Комитет даље подсећа да члан 14. не само да признаје право на правичну и адекватну накнаду, већ такође захтева од држава чланица да обезбеде обештећење жртвама мучења или злостављања. Комитет сматра да обештећење треба да обухвати сву штету коју је претрпела жртва, укључујући реституцију, компензацију, рехабилитацију жртве и мере којима се гарантује да се повреде неће поновити, при чему се увек имају у виду околности сваког случаја.⁶ Међутим, Комитет примећује да су, у овом случају, подносиоци захтева примили одштету од стране државе чланице као резултат пресуде Првог општинског суда у Београду од 17. новембра 2006. године. С тим у вези, с обзиром на чињенице доступне Комитету о поступању према Б.Ч. и захтевима подносилаца захтева за накнаду, Комитет сматра исте недовољном основом за закључак да је држава чланица прекршила своје обавезе према члану 14. Конвенције.

8. Комитет, поступајући у складу са чланом 22. став 7. Конвенције, одлучује да чињенице пред њим откривају кршење чланова 2, 12. и 13. Конвенције од стране државе чланице. Након што је донет такав закључак, Комитет неће разматрати преостале тврдње подносилаца захтева.

9. У складу са правилом 118. став 5. свог пословника, Комитет подстиче државу чланицу да:

(а) Покрене брзу, непристрасну и независну истрагу о мучењу и смрти Б.Ч., укључујући, где је то потребно, да поднесе конкретне оптужбе за мучење почињено од стране државе чланице и примени одговарајуће казне према домаћем закону;

⁵ *Ramirez и други против Мексика* (CAT/C/55/D/500/2021), ст. 17.7; *Yusta против Аргентине* (CAT/C/65/D/778/2016), ст. 7.2 - 7.12.

⁶ *Aarras против Марока* (CAT/C/68/D/817/2017), ст. 8.6; *Ali против Туниса* (CAT/C/41/D/291/2006), ст. 15.8.

(б) Предузме неопходне кораке да обезбеди гаранције непонављања у вези са чињеницама у овој жалби. У том циљу, Комитет апелује на државу чланицу да преиспита своје кривичне поступке у закону и пракси како би осигурала да се случајеви мучења одмах и адекватно истражују по службеној дужности, чак и ако жртве или њихови рођаци нису затражили истрагу, и да извести, у року од 180 дана, о корацима или иницијативама предузетим у том погледу;

(в) Објави садашње ставове и шири његов садржај на службеном језику државе чланице, посебно међу припадницима полицијских снага и затворским особљем који су задужени за лица лишена слободе.

У складу са правилом 118. став 5. свог пословника, Комитет тражи од државе чланице да је обавести, у року од 90 дана од дана достављања ове одлуке, о корацима које је предузела као одговор на горе наведене налазе.